

DE-2606
First Year B. Com. (Sem. I) Examination
March / April - 2016
Environmental Studies - I

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના :

(1)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : FIRST YEAR B. COM. (SEM. I)</p> <p>Name of the Subject : ENVIRONMENTAL STUDIES - 1</p> <p>Subject Code No. : 2 6 0 6 Section No. (1, 2.....): Nil</p>	<p>Seat No. : □ □ □ □ □ □ □ □</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;">Student's Signature</div>
--	---

(2) પ્રશ્ન નં : 1 ફરજિયાત છે.

(3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

8

- (1) ભૌતિક અથવા અજૈવિક પર્યાવરણ એટલે શું ?
- (2) મૃદાવરણ (Lithosphere) એટલે શું ?
- (3) હાઇડ્રોજનની બળતણ તરીકેની વિશિષ્ટતા જણાવો.
- (4) પુનઃપ્રાપ્ય ઉર્જા સ્ત્રોતો જણાવો.
- (5) વિટામિન 'B'ના સ્ત્રોત લખો.
- (6) ગુજરાતના બે અભ્યારણો જણાવો.
- (7) પેશી-સંવર્ધન એટલે શું ?
- (8) આહાર શૃંખલા એટલે શું ?

2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈ પણ ચાર)

12

- (1) પર્યાવરણ શિક્ષણના સિદ્ધાંતો જણાવો.
- (2) વનસંપત્તિના સંરક્ષણ માટેના ઉપાયો જણાવો.
- (3) ખેતીની આધુનિક પદ્ધતિ એટલે શું ? તેની અસરો લખો.
- (4) જમીનનું વર્ગીકરણ સમજાવો.
- (5) નિવસનતંત્ર (Ecosystem) ના લક્ષણો જણાવો.
- (6) જંગલ નિવસનતંત્રના ઘટકો સમજાવો.

- 3 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) 12
- (1) પરિવહન ક્ષેત્રે ઊર્જા બચત.
  - (2) પર્યાવરણના ઘટકો
  - (3) વિદ્યુત ઉત્પાદનના સ્ત્રોત.
  - (4) જૈવ-ભૂરાસાયણિક ચક્રો.
- 4 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 18
- (1) વનઉન્મૂલન માટેના જવાબદાર કારણો અને તેનાથી સર્જાતી સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો.
  - (2) ઊર્જા એટલે શું ? તે પ્રાપ્ત કરવાના સ્ત્રોતોનો પરિચય કરાવો.
  - (3) જૈવ-વૈવિધ્ય (Bio-diversity) એટલે શું ? તેનું મૂલ્ય સમજાવી તેની સામેના ભયસ્થાનો વર્ણવો.
  - (4) નિવસનતંત્ર (Ecosystem) એટલે શું ? તેના બંધારણનું મોડેલ આપો અને નિવસનતંત્રના પ્રકારો સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1
 (2) QuestionNo. 1 is compulsory.
 (3) Figures to the right indicate full marks of the questions.

- 1 Answer the following questions : 8
- (1) What is physical or Abiotic environment ?
  - (2) What is Lithosphere ?
  - (3) State the characteristics of Hydrogen as a fuel.
  - (4) State the renewable sources of energy.
  - (5) Write the sources of Vitamin 'B'.
  - (6) State two sanctuaries in Gujarat.
  - (7) What is Tissue Culture ?
  - (8) What is food chain ?
- 2 Answer the following questions : (any four) 12
- (1) State the principles of environment education.
  - (2) State the measure for conservation of forests.
  - (3) What is modern method of agriculture ? State its effects.
  - (4) Explain the classification of land.
  - (5) Write the characteristics of ecosystem.
  - (6) Explain the components of forest ecosystem.

- 3** Write short note : (any two) **12**
- (1) Savings of energy in Transportation.
  - (2) Components of environment.
  - (3) Sources of Electricity Generation.
  - (4) Bio-Geochemical cycles.
- 4** Answer the following questions : (any two) **18**
- (1) Discuss the causes responsible for deforestation and the problems arised due to deforestation.
  - (2) Define energy. Describe in detail the sources of energy.
  - (3) What is bio-diversity ? Explain the value of bio-diversity and the threats against it.
  - (4) What is ecosystem ? Explain a model and types of ecosystem.
-